

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

K A R T E L L I R O D A

Ügyszám: **Vj-147/2007.**

A Gazdasági Versenyhivatal a **DOMRO BORGAZDASÁG Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.**, a **Közép-Magyarországi Pincegazdaság Kft.**, a **Kiss és Társai Kft.**, a **KECEL-BORKER Kft.**, a **PALÁSTI-BORÁSZAT Borászati Kft.**, a **Szőlészeti és Borászati Kft.** és a **WEINHAUS Borászati, Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** eljárás alá vont ügyfél ellen a gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t .

A Gazdasági Versenyhivatal az eljárást megszünteti.

E végzés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsához címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A jogorvoslati kérelem előterjesztésének e végzés foganatosítására halasztó hatálya nincs.

I n d o k o l á s

I.1. Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a **DOMRO BORGAZDASÁG Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.**, a **Közép-Magyarországi Pincegazdaság Kft.**, a **Kravchenko Mezőgazdasági Termelő és Kereskedelmi Bt.**, a **KECEL-BORKER Kft.**, a **PALÁSTI-BORÁSZAT Borászati Kft.**, a **Szőlészeti és Borászati Kft.** és a **WEINHAUS Borászati, Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** eljárás alá vont ügyfél ellen 2007.10.17-én versenyfelügyeleti eljárást indított annak kivizsgálása érdekében, hogy az eljárás alá vont ügyfelek megsértették-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 11. §-át.

2. A GVH azért indított eljárást fent nevezett borászati vállalkozások ellen, mivel a rendelkezésére álló adatok szerint az eljárás alá vont Kecel és környéki borászok, a Kecel- Borker Kft. szervezésében és keceli telephelyén, 2007. augusztus 21-én 11.00 órakor áregyeztetést folytattak a Keceli Hegyközség fehér szőlő felvásárlási áaira vonatkozóan. A rendelkezésre álló adatok alapján alaposan feltételezhető volt az is, hogy az áregyeztetés hatására az egyeztetés előtti időpontokban alkalmazott felvásárlási árak, a megegyezés hatására egységesen csökkentésre kerültek.

I.2. Az eljárás alá vontak

3. Miután a GVH rendelkezésére álló adatok alapján megállapította, hogy adminisztrációs hiba folytán, az eljárás a Kravchenko Mezőgazdasági Termelő és Kereskedelmi Bt.-t illetően nem megfelelő ügyfél ellen indult, 2007. november 15-én a Kiss és Társai Kft.-t az eljárásba ügyfélként bevonta, egyidejűleg a Kravchenko Mezőgazdasági Termelő és Kereskedelmi Bt.-t mint ügyfelet az eljárásból elbocsátotta.

I.2.1. Kiss és Társai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (Kiss és Társai Kft.)

4. A Kiss és Társai Kft. szőlőfeldolgozással, borkereskedelemmel foglalkozó gazdasági társaság. A Kiss és Társai Kft. vele szerződéses jogviszonyban álló gazdálkodótól, illetőleg a környék szőlőtermelőitől szőlőfelvásárlásokat végez annak érdekében, hogy kereskedelmének alapját képező bortermekekhez gyümölcs alapanyagot szerezzen be. A Kiss és Társai Kft. magánszemélyek tulajdonában lévő gazdasági társaság.

I.2.2. Domro Borgazdaság Kft. (Domro Kft.)

5. A vállalkozás 2000 év december hónaptól végez borászati tevékenységet a szám alatti borászati üzemében. Fő tevékenysége a bortermeles. A vállalkozás tekintettel arra, hogy saját szőlőterülettel nem rendelkezik, így szőlő felvásárlást, borfelvásárlást végez feldolgozási céllal. A felvásárolt szőlőt saját feldolgozó gépeivel feldolgozza, és különböző borászati technológiák alkalmazásával bort állít elő. Az elkészített és megfelelő szakhatósági engedéllyel rendelkező szőlőbort a palackozó üzemében palackozza, és tagállami kereskedőnek, kiskereskedelmi illetve nagykereskedelmi egységek részére értékesíti.

I.2.3. Kecel-Borker Kft (Kecel Kft.)

6. A Kecel-Borker Kft 1991. január 31-én alakult, 5 magánszemély részvételével. A cég irányítását a tulajdonosok és családtagjaik végzik, 32 fő fizikai dolgozót foglalkoztatva. Tevékenységük szőlő és borfelvásárlás, feldolgozás, forgalmazás. Lédig és palackos boraik a belföldi és exportpiacokon egyaránt megtalálhatóak. A szőlőfeldolgozás kapacitásuk 250 t/nap, tárolóterük 66.000 hl, 20.000 hl szabályozható hőmérsékletű erjesztővel, 3000 palack/óra kapacitású ellennyomásos palackozó gépsorral állítjuk elő termékeiket, melyeket legnagyobb részben multinacionális cégeken keresztül kerülnek értékesítésre 0,75-ös palackos kiszerezésben, mintegy 65 % vörösbor és 35 % fehér bor formájában.

I.2.4. PALÁSTI BORÁSZAT Borászati Kft. (Palásti Borászat)

7. A Palásti Borászatot 2000-ben alapította P. K., P. K-né, P-né V. Erika és P. G.. A társaságot a Bács-Kiskun megyei cégbíróság 2000. július 7-én jegyezte be a cégnyilvántartásba. A társaság megalapítása óta a P. család tulajdonában áll. A társaság elsődlegesen asztali- és tájjellegű fehérbor termeléssel foglalkozik, ugyanakkor kisebb mennyiségben minőségi fehér és elhanyagolható mennyiségben vörös bort is előállít. A vállalkozás a keceli borvidék egy ismert borászata.

I.2.5. Szőlészeti és Borászati Kft (Szőlészeti-Borászati Kft)

8. A Kft.-t 2003. szeptember 9. napján 1/3-1/3 arányban hozta létre 3 személy: A. M., B. L., Sz. S.. A cég 2007. augusztus 1-ig saját szőlőfeldolgozással és borkészítéssel nem foglalkozott. Feladata volt, hogy bér munkát és részmunkát vállaljon különböző vállalkozók és magánszemélyek részére, amelyért megegyezés szerinti összeget kapott. 2007. májusában a taggyűlés úgy határozott, hogy az addig ügyvezetői feladatokat ellátó B. Z. helyett Sz. S. lássa el. Az új ügyvezető 2007. május 31-től látja el feladatát, úgy hogy az eddigi megkezdett szüreti előkészületeket és szervezéseket az előző ügyvezető, B. Z. viszi tovább úgy, hogy 2007-es szüreti évre a cég hitelfelvétellel szőlőfelvásárlást fog folytatni.

I.2.6. Weinhaus Kft. (Weinhaus)

9. A Weinhaus Kft 1994 június 6-án alakult öt magánszemély és két gazdasági társaság közreműködésével. Első székhelye Tolna megyében, Pincehelyen volt. A megalakult gazdasági társaság viszonylag széles körben határozta meg tevékenységét. Főtevékenységnek a szőlőtermelést és bortermelést jelölte meg. 1994 októberében a társaság megvásárolta a Kiskőrösi ÁG. FA Igar - Vámon lévő mezőgazdasági majorját és szőlőültetvényét, valamint a Bócsán található borászati üzemét, ezzel megkezdve tevékenységét. Székhelyét Bócsára helyezte át, Igar - Vámon fióktelepet létesített. Borászati termékeit palackos és lédig formában belföldön és külföldön is sikeresen értékesítette. A társaság tulajdonosi köre és irányítói köre 2001-ig többször változott. 2001-től a Weinhaus Kft tulajdonosa 100%-ban a B-O 2001 Kft. A tulajdonos váltással egyidőben átalakított cégvezetés azóta gyakorlatilag nem változott, ahogy a tevékenységi kör sem. Stabilizálódott a pénzügyi helyzete. Az elmúlt öt évben viszonylag jelentős fejlesztések valósultak meg, a korszerűbb, magasabb minőségi értéket képviselő termékek előállítása érdekében.

I.2.7. Közép-Magyarországi Pincegazdaság Kft.

10. A Közép-Magyarországi Pincegazdaság Kft. 1997. márciusában alakult. Éves szinten közel egy milliárd Ft. nettó árbevétellel, közép-európai vevő-körrel rendelkezik a cég. Beszállítói körük az ország teljes területéről (Tokaj, Szekszárd, Etyek, Csongrád, Hajós-Bajai, Balatoni, Mátrai és a helyi Kunsági Borvidék) termelőiből áll.

I.3. Az érintett piac

11. Egy magatartás versenyhatásait az érintett piacon lehet vizsgálni. A Tptv. 14. §-ának (1) bekezdése alapján az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi piac figyelembe vételével kell meghatározni. A megállapodás tárgyát alkotó árun kívül figyelembe kell venni azt -a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel- ésszerűen helyettesíthető árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi terület az, amelyen kívül a fogyasztó nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
12. A földrajzi és a termék piac a Keceli Hegyközség által termelt és árusított fehér szőlőre terjed ki.
13. A szőlő felvásárlási árak nagyságrendileg azonosak.
14. Az árak nyilvánosak, az eljárás alá vontak földrajzilag egy térségen belül tevékenykednek, természetes módon tisztában vannak egymás meghirdetett áraival.
15. A fajta szőlőkből előállított bortermékek ára magasabb, mint a vegyes fehér vagy vegyes vörösfajtákból előállított borok ára, amelyből következően a fajta szőlők felvásárlási ára is magasabb, mint a vegyes vörös, illetve vegyes fehér szőlők felvásárlási ára.
16. Az árakat több tényező határozta meg a vizsgált időszakban is: a szőlő fajtája (az illatos, korán érő fajták árai magasabbak, mint a később érőké), a korai szlovák fölvasárlási ár, a szőlő minősége, cukorfoka, a szőlő-termés mennyisége, az import lédig bor árak, várható költségek pl. energia áremelés, értékesítési lehetőségek, előző év szőlő árai. Adott fajtán, fajtacsoporton belül eltérhet még az ár a szüretelés módjától vagy a választott fizetési megoldástól függően.

I.4. Feltárt tényállás

17. A vizsgálat kiterjedt a GVH birtokába került, az eljárás megindítására alapot adó Petőfi Népe című helyi újságban megjelent hirdetések alapos összevetésére, értékelésére is. Megállapítható, hogy az eljárás alá vontak közül csupán a Kiss és Társa Kft. hirdetett rendszeresen a Petőfi Népében, rajta kívül csupán a Domro Kft. jelentetett meg hirdetést 2007. augusztus 17-i feladással (azaz a vélelmezett egyeztető megbeszélés időpontja előtt), több alkalommal való megjelenésre.

Összegezve:

Megjelenés időpontja	Hirdető	Szőlőfajta	Ár
2007. augusztus 10	Kiss és Társai Kft.	Irsai Olivér	105 ft/kg azonnali fizetés
2007. augusztus 17.	Kiss és Társai Kft.	Cserszegi Fűszeres	Mustfoktól függően

			74-80 ft/kg azonnali fizetés
2007. augusztus 17.	Domro Kft.	Cserszegi Fűszeres	Mustfoktól függően 74-80 ft/kg azonnali fizetés
2007. augusztus 21.	Kiss és Társai Kft.	Cserszegi Fűszeres	Mustfoktól függően 74-80 ft/kg azonnali fizetés
2007. augusztus 24.	Kiss és Társai Kft.	Fehér szőlők	Mustfoktól függően 64-70 ft/kg Fizetés 50% azonnal, 50% decemberben
2007. augusztus 28.	Kiss és Társai Kft.	Fehér szőlők	Mustfoktól függően 64-67 ft/kg Fizetés 50% azonnal, 50% decemberben
2007. augusztus 30.	Kiss és Társai Kft.	Fehér szőlők	Mustfoktól függően 64-67 ft/kg azonnali fizetés

18.A vizsgálat megállapította továbbá, hogy az eljárás alá vont cégek fizetési feltételei jelentősen eltértek egymástól.

19.A Szőlészeti Borászati Kft. minden esetben két részletben fizetett: 1. részlet a szőlő vételárának 50%-a a leadástól számított 30 napon belül, a 2. részlet 2007. december 10 és 20-a között történt.

20.A Weinhaus Kft. szőlőfajtánként változóan alakította fizetési feltételeit.

21.A P. Borászat Borászati Kft. 2006-ban az ellenérték 50%-át fizette ki két héten belül, a másik részét következő év március végén. 2007-ben az ellenérték 50%-át fizették két héten belül, a másik részét december 21-én. Egyedi megállapodások alapján néhány százalék eltérés is lehet a kifizetéseikben. 2006-ban a termelők elégedetlenségüknek adtak hangot, a kifizetésekkel kapcsolatban ezért is változtattak 2007-ben, illetve pénzügyi helyzetük is lehetővé tette az azévi kifizetést.

22.A Kecel-Borker Kft. ügyvezetője a meghallgatáson a következőt nyilatkozta: „Á. I.: Példát mondok: kevés volt a felvásárlásra felkínált szőlő mennyiség meghatározott fajtákból, ezért 2007. szeptember 3-án azonnali fizetésre módosítottuk az árjegyzéket, ennek következtében megnőtt a felajánlott szőlőmennyiség, a cég teljes felvásárlásának felét ezen árjegyzék alapján vásárolta fel a cég kb. 2 hét alatt. Amikor láttuk, hogy elegendő a szőlőmennyiség, visszatértünk a decemberi és márciusi fizetéshez.”

23. A K. és Társa Kft. az Irsai Olivér és a Cserszegi Fűszeres szőlőkért azonnal egy összegben fizetett. A többi fajta szőlők vételárának 50%-át azonnal, míg a maradék 50%-át decemberben fizette ki.
24. A Közép Magyarországi Pincegazdaság Kft. évek óta két részletben fizetett: szüret után 50%, a következő év elején a maradék 50%.
25. A Domro Kft. az esetek 80%-ában egy összegben fizetett. A szüret kb. egy hónap. A termelők nagy részének van korai, közép, és késő érésű szőlő fajtája. A Kft. a késői érésű fajtákat két részletben fizeti, ennek oka a cég pénzügyi helyzete.

I.5. Az eljárás alá vontak nyilatkozatai

26. A vizsgálat eltekint az eljárás alá vontak nyilatkozatai részletezésétől, mivel összességében megállapítható, hogy az eljárás alá vontak egyhangúlag tagadták, hogy ilyen találkozón bármikor részt vettek volna.

II. Jogi értékelés

II.1. A versenykorlátozó megállapodások tilalma

27. A Tpv. 11.§-ának (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. A (2) bekezdés a) pontja szerint e tilalom vonatkozik különösen a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására, d) pontja szerint a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására.
28. Versenyjogi szempontból nem akkor jön létre egy, a Tpv. 11.§-ába ütköző megállapodás, ha azt a szerződő felek a polgári jogi vagy társasági jogi alapon érvényesen aláírják, hanem akkor, amikor a megállapodásban rögzítettek vonatkozásban a felek közötti akarategyezés megállapítható. A versenyjogi értelemben tiltott megállapodáshoz nem szükséges feltétel az, hogy az polgári jogi vagy társasági jogi értelemben érvényes legyen, illetve az sem, hogy az bármilyen írásbeli formát öltön. Szükséges és egyben elegendő feltétel, ha az érintett felek akarategyezése megállapítható vagy a felek megállapodásra utaló magatartást tanúsítanak.
29. Míg a megállapodás valamely versenykorlátozó magatartás formája, addig annak példálózóan felsorolt tiltott tartalmát a Tpv. 11. §-ának (2) bekezdése rögzíti. Mivel az (1) bekezdés a megállapodási tilalom versenyjogi indokait, a tiltott magatartás lehetséges versenykövetkezményeit is részletezi, a törvényben nevesített tilalmazott magatartás esetén [Tpv. 11. § (2) bekezdés a)–h) pont] a jogsértés megállapíthatóságához nem is kell bizonyítani, hogy a nevesített tiltott magatartásnak van-e vagy lehet-e versenykövetkezménye, mert a törvényi nevesítésből az következik, hogy a törvény eleve feltételezte hátrányos versenykövetkezmények bekövetkezhetőségét.
30. A Tpv. 11. §-a igen széles körben határozza meg az általa tilalmazott magatartásokat. Egyaránt tiltja a két vagy többoldalú, megállapodás vagy

összehangolt magatartás formáját öltő versenyellenes magatartásokat, illetve három magatartásformát fogalmaz meg: olyanokat, amelyek a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozzák, ilyen hatást fejthetnek ki vagy ilyen hatást fejtenek ki.

II.2. Az eljárás alá vontak magatartásának értékelése

- 31.A Tpvt. 71/A. § alapján a vizsgáló a hivatalból indított versenyfelügyeleti eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat elrendelésére okot adó, a 70. § (1) bekezdésében meghatározott körülmények nem állnak fenn, továbbá akkor, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénytörés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.
- 32.A vizsgálati koncepció abból az információból indult ki, hogy az eljárás alá vontak a Kecel- Borker Kft. Kecel I. körzet 59. szám alatti telephelyén 2007. augusztus 21-én 11.00 órakor áregyeztetést hajtottak végre a fehér szőlő felvásárlási áraira vonatkozóan.
- 33.A GVH helyszíni rajtaütést tartott 2007.10.17-én a Közép-Magyarországi Pincegazdaság Kft.-nél, a Kecel Borker Kft.-nél és a Palásti Borászat Borászati Kft.-nél.
- 34.A GVH meghallgatta valamennyi eljárás alá vontat, valamint írásban is kért be adatokat, információkat.
- 35.A vizsgálat sem a helyszíni rajtaütések során, sem a későbbi meghallgatások alkalmával nem tárt fel olyan információt, nem szerzett olyan bizonyítékot, amely arra utalna, hogy az eljárás alá vont vállalkozások jogsértő kommunikációt folytattak volna egymással a szőlő felvásárlási árakat illetően sem a megjelölt időpontban sem máskor.
- 36.Összefoglalva megállapítható, hogy az eljárás alapjául szolgáló feltételezés, miszerint az eljárás alá vontak a Kecel-Borker Kft. Kecel I. körzet 59. szám alatti telephelyén 2007. augusztus 21-én 11.00 órakor áregyeztetést hajtottak végre a fehér szőlő felvásárlási áraira vonatkozóan, valamint megegyeztek a fizetési feltételekben, nem nyert bizonyítást.
- 37.A vizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénytörés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény figyelembe véve, hogy sem a helyszíni rajtaütés során, sem a későbbi meghallgatások alkalmával nem merült föl a jogsértést alátámasztó bizonyíték.
- 38.A fentiekre tekintettel a GVH a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.
- 39.A jogorvoslati jogosultság a Tpvt. 71/A. §-án alapul. A jogorvoslati kérelem előterjesztése illetékmentes.
- 40.A GVH hatáskörét a Tpvt. 45. §-a, illetékességét a Tpvt. 46. §-a szabályozza, mely rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, mely nem tartozik bíróság (Tpvt. 86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

Budapest, 2008. március 5.